

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

332

Na temelju članka 31. stavka 4. Zakona o šumama (»Narodne novine« br. 140/2005., 82/2006., 129/2008., 80/2010., 124/2010., 25/2012.. 68/2012., 148/2013. i 94/2014.), ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O DOZNACI STABALA, OBILJEŽAVANJU DRVNIH SORTIMENATA, POPRATNICI I ŠUMSKOM REDU

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se postupak i način dozname stabala za sječu, obilježavanje drvnih sortimenata, izdavanje popratnica za šumske proizvode te uspostavljanje šumskog reda.

I. DOZNAKA STABALA ZA SJEĆU

Članak 2.

Pod doznakom se podrazumijeva odabiranje, obilježavanje i mjerjenje stabala za sječu te obračun drvnog sječivog obujma.

Članak 3.

(1) Doznačka stabala se obavlja prema smjernicama i načinu gospodarenja pojedinom šumom propisanim šumskogospodarskim planovima, odnosno odobrenim opsegom nužne dozname stabala u šumama za koje nisu izrađeni programi gospodarenja.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, u sastojinama u kojima su uočena oštećena, suha i stabla u stanju propadanja, u svrhu zaštite i očuvanja šuma, doznačit će se:

I) odumrla stabla;

II) živa stabla:

a) koja imaju osutost krošnje veću od 80%;

b) ako je odumiranjem zahvaćen vrh stabla kod crnogoričnih stabala;

c) na kojima se pojavljuju karakteristični simptomi bolesti i štetnika na ili ispod kore (npr. karakteristične tamne pjege na kori debla-tekline, miceliji raznih gljiva, piljevina od kukaca drvaša i slično).

(3) Neće se doznačiti stabla za sječu, ako je osutost krošnje izazvana golobrstrom, djelomičnim golobrstrom, kasnim mrazom, olujnim vjetrom ili sličnim uzrokom.

Članak 4.

(1) Doznačena stabla mjere se i obilježavaju u prsnoj visini (približno 1,30 m od tla), na nagnutim terenima s gornje strane, na mrtvoj kori oznakama vidljivim sa svih strana stabla (boja, zates i dr.) i otiskom žiga doznačnog čekića na zatesu žilišta.

(2) Zates na žilištu s utiskom žiga doznačnog čekića mora biti vidljiv poslije sječe.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kada se obavlja sječa svih stabala u mladim sastojinama (3. i 4. debljinski stupanj) obilježavaju se samo granice površine i to otiskom doznačnog čekića na panju i vidljivom oznakom u prsnoj visini rubnih stabala.

(4) Odlukom Trgovačkog društva ili šumoposjednika može se, uz obavezno obilježavanje propisano u stavku 1. ovoga članka odrediti i dodatno obilježavanje doznačenih stabala.

Članak 5.

(1) Žig doznačnog čekića okruglog je oblika (kružnica promjera 35 mm).

(2) Žig režijskog čekića ima oblik istostraničnog trokuta sa zaobljenim vrhovima i stranicama od 35 mm.

(3) Žig šumokvarnog čekića je kvadratnog oblika (dimenzije stranica su 30 mm). Žig šumokvarnoga čekića posjeduju Trgovačko društvo »Hrvatske šume« d.o.o. (u dalnjem tekstu: Trgovačko društvo), Savjetodavna služba i licencirani izvođač za vođenje šumoposjeda.

(4) Žig kontrolnog čekića ima oblik pravilnog šesterokuta (promjer opisane kružnice iznosi 40 mm) i sadrži:

a. oznaku – DŠ, koja označava državne šume ili ŠŠ – koja označava šume šumoposjednika,

b. u donjem dijelu oznaku – K i broj čekića ispisan arapskim brojem. Kontrolni čekić posjeduju Trgovačko društvo i Savjetodavna služba.

(5) Za ovjeru popratnice služi žig ili faksimil režijskog čekića istovjetnog sadržaja, umanjen za polovicu mjerila.

(6) Na faksimil režijskog čekića analogno se primjenjuju svi propisi koji vrijede za režijski čekić.

(7) Hrvatska komora inženjera šumarstva i drvne tehnologije (u dalnjem tekstu: Komora) izdaje odobrenje za izradu čekića licenciranim izvođačima na temelju rješenja o izdavanju odgovarajuće licencije (licencija za fazu izvođenja i nadzora radova doznake stabala, za fazu nadzora radova pridobivanja drva iz šume te vođenja šumoposjeda) i Savjetodavnoj službi.

(8) O izradi, preuzimanju i zaduživanju čekića iz stavaka 1.-4. ovoga članka Komora vodi evidenciju.

(9) Komora je dužna nadležnom ministarstvu dostaviti obavijest o preuzimanju čekića te informaciju objaviti na web-stranici Komore, najkasnije u roku 7 dana od datuma preuzimanja.

Članak 6.

(1) Kod svih doznačenih stabala prsnoga promjera iznad taksacijske granice, mjere se prsni promjeri stabala i unose po odsjecima u obrasce doznačne knjižice ili terensko računalo.

(2) Prsni promjeri doznačenih stabala mjere se i unose po debljinskim stupnjevima u obrazac D – 1 doznačne knjižice ili terensko računalo.

(3) U sastojinama, za koje je odlukom propisano obilježavanje i rednim brojem doznake, mjere se prsni promjeri svih doznačenih stabala u stupnjevima i po rednom broju unose u obrazac D – 2 doznačne knjižice ili terensko računalo.

Članak 7.

(1) Za sastojine u kojima se obavlja čista sječa,drvni obujam se utvrđuje na osnovi mjerenja prsnih promjera svih stabala.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u sastojinama srednjeg prsnog promjere manjeg od 20 cm mjeri se najmanje 5% primjerne površine sječine, a obračun se vrši uz primjenu istih tablica ili tarifa koje su upotrijebljene za utvrđivanje drvnog obujma u šumskogospodarskom planu.

Članak 8.

(1) Doznaku iz članka 3. ovoga Pravilnika obavlja osoba sa završenim šumarskim fakultetom šumarskoga smjera (prvostupnik šumarstva, diplomirani inženjer šumarstva, magistar inženjer šumarstva).

(2) Doznaka stabala u sastojinama bjelogorice obavlja se za vrijeme vegetacijskog razdoblja, osim u slučaju kalamiteta kada se obavlja cijele godine. U crnogoričnim sastojinama i mladim sastojinama starosti II dobnog razreda doznaka se obavlja tijekom cijele godine.

(3) Doznaka vrijedi tri godine.

(4) Nadzor izvršene doznake provodi i potvrđuje ovlašteni inženjer kolaudacijskim zapisnikom.

Članak 9.

Za stabla koja nisu doznačena a oštećena su i izvaljena prilikom sječe kao i pojedinačne suče nastale od doznake do sječe, mora se naknadno obaviti doznačka i upisati u obrazac doznake (Add. stabla).

Članak 10.

(1) Doznačne knjižice s obrascima doznake D – 1 i D – 2 tiskana je u Prilogu od 1. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(2) Doznačna knjižica je dokument koji se izdaje na obrascima ili u elektronskom obliku.

(3) Ako se podaci doznake iz članka 6. ovoga Pravilnika unose u terensko računalo, datoteka je identična sadržaju obrazaca D – 1 i D – 2.

Članak 11.

(1) Obračun drvnog obujma izračunava se u knjižici doznake, primjenom tarifa i tablica pomoću kojih je izvršen obračun drvnog obujma u šumskogospodarskom planu.

(2) Drvni obujam doznačen temeljem članka 4. stavka 2. ovoga Pravilnika iskazuje se posebno u obrascima iz članka 10. stavka 1. ovoga Pravilnika ili u terenskom računalu.

(3) Za sastojine koje nisu u šumskogospodarskom planu koriste se tarife i tablice iz šumskogospodarskog plana gospodarske jedinice koja je predmetnoj sastojini slična po strukturi.

Članak 12.

(1) Evidencija doznake vodi se po godinama.

(2) Licencirani izvođač vodi očeviđnik doznačnih knjižica. Obrazac očeviđnika nalazi se u prilogu 2. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(3) Propisane evidencije iz stavka 1. ovog članka za državne šume vode se u Trgovačkom društvu, a za šume šumoposjednika u Savjetodavnoj službi.

(4) Rok čuvanja evidentiranih podataka o doznači je obavezan do revizije šumskogospodarskog plana.

Članak 13.

(1) U šumama šumoposjednika doznačka stabala obavlja se na temelju Zahtjeva za doznačku stabala (u dalnjem tekstu: Zahtjev) koji šumoposjednik podnosi Savjetodavnoj službi tijekom cijele godine.

(2) Zahtjev se podnosi na obrascu iz Pravilnika o uvjetima i mjerilima za odobrenje opsega nužne doznake stabala u šumama šumoposjednika (»Narodne novine«, broj 135/2014.).

(3) Po izvršenoj doznaci stabala u šumama šumoposjednika Savjetodavna služba predaje šumoposjedniku knjižicu doznake i elaborat sa smjernicama gospodarenja.

(4) Dognaka stabala i nužna dognaka stabala u šumama šumoposjednika je stručni šumarski posao. Podnositelj Zahtjeva je odgovoran i dužan osobi koja obavlja stručni posao dognake pokazati točno i potpuno nekretninu (katastarsku česticu) na kojoj se obavlja dognaka sukladno Zahtjevu.

II. OBILJEŽAVANJE DRVNIH SORTIMENATA

Članak 14.

(1) Obilježavanje drvnih sortimenata obavlja se obavezno prije njihovog stavljanja u transport, režijskim čekićem propisanim ovim Pravilnikom tako da se na čelima drvnih sortimenata utisne žig.

(2) Na utisku mora biti čitljiv sadržaj žiga.

Članak 15.

(1) Drvni sortimenti ispod 25 cm srednjeg promjera obilježavaju se na jednom čelu, a iznad 25 cm na oba čela.

(2) Prostorno drvo obilježava se u složaju na 50 % cjepanica odnosno oblica s jedne strane složaja ili 30 % sa svake strane složaja.

(3) Prostorno drvo dimenzija kraćih od 1 m koje zbog dimenzije nije moguće složiti u složajeve obilježava se na jednom čelu i to na 20 % cjepanica odnosno oblica.

Članak 16.

Grane i dijelovi grana te ostali šumski proizvodi, koji se ne mogu obilježiti režijskim čekićem, ako se stavljuju u transport ne moraju biti obilježeni.

Članak 17.

Žigove za obilježavanje drvnih sortimenata, mogu posjedovati osobe koje posjeduju odgovarajuću licenciju Komore.

Članak 18.

(1) Očevidnici žigova čekića za dognaku stabala, obilježavanje drveta i istovjetnih faksimila jesu knjige koje vodi licencirani izvođač radova radi utvrđenja zaduženja te obvezne godišnje inventure.

(2) Obrazac očeviđnika žigova čekića i faksimila iz stavka 1. ovoga članka tiskani su u Prilogu 3. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 19.

(1) Posjećeni i izrađeni drvni sortimenti, prije transporta, moraju se premjeriti i za njih utvrditi: vrsta drva, dužina i srednji promjer sortimenta, drvni obujam, mjesto obilježavanja i osoba koja je izvršila obilježavanje.

(2) Drvni sortimenti iz stavka 1. ovoga članka obilježavaju se identifikacijskom pločicom ili rednim brojem, izuzev prostornog drveta.

(3) Licencirani izvođači koji koriste identifikacijske pločice dužni su voditi evidencije o korištenju identifikacijskih pločica s obveznom godišnjom inventurom.

III. POPRATNICA ZA ŠUMSKE PROIZVODE

Članak 20.

(1) Popratnica za drvo i Popratnica za ostale šumske proizvode je pisana, numerirana isprava koja se izdaje prije transporta drveta i ostalih šumskih proizvoda.

(2) Izdavanje obrazaca popratnica iz stavka 1. obavlja Komora, a o izdanim obrascima popratnica dužna je obavijestiti nadležno Ministarstvo u roku najviše sedam dana od izdavanja obrazaca popratnica.

(3) Komora će internim aktom propisati način i postupak izdavanja obrazaca popratnica.

(4) Očeviđnike preuzetih obrazaca popratnica s obveznom godišnjom inventurom, vode licencirani izvođači radova.

(5) Obrazac očeviđnika nalazi se u Prilogu 4. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 21.

(1) Za posjećene, izrađene i propisno obilježene drvne sortimente izdaje se ispis iz baze podataka računala s tim da mora sadržavati sve podatke koje sadrže i obrasci »P-1« ili »P-2«.

(2) U slučaju nemogućnosti izdavanja popratnice ispisom iz baze podataka računala izdaje se popratnica na obrascu »P-1« ili »P-2«.

(3) Obrasci popratnica za drvo »P-1«, »P-2« i popratnice za ostale šumske proizvode »P-O« tiskani su u Prilogu 5. ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio.

(4) Popratnica obvezatno sadrži faksimil žiga režijskog čekića.

Članak 22.

(1) Za drvnu masu s površina u državnom vlasništvu kojima način uporabe u katastru nije šuma i šumsko zemljište, odnosno koje kao takve nisu sastavni dio šumskogospodarskih planova Zahtjev za izdavanje popratnice se podnosi Trgovačkom društvu.

(2) Za drvnu masu s površina u privatnom vlasništvu/posjedu kojima način uporabe u katastru nije šuma i šumsko zemljište odnosno koje kao takve nisu sastavni dio Programa gospodarenja šumoposjednika Zahtjev za izdavanje popratnice vlasnik/posjednik podnosi Savjetodavnoj službi.

(3) Obrazac Zahtjeva za izdavanje popratnice tiskan je u Prilogu 6. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 23.

(1) U šumama šumoposjednika popratnicu za drvo izdaje licencirani izvođač radova na usmeni ili pisani zahtjev vlasnika šume sukladno predanom Zahtjevu za doznaku stabala i izvršenoj doznaci.

(2) Šumoposjednik snosi troškove obilježavanja drveta i ostalih šumskih proizvoda te izdavanja popratnica.

(3) Licencirani izvođači dužni su jednom mjesечно Savjetodavnoj službi dostaviti zbirnu tablicu doznačenih i otpremljenih stabala. Zbirna tablica sadržava naziv vlasnika posjeda (ime i prezime), županiju, administrativnu općinu, katastarsku općinu, katastarsku česticu i gospodarsku jedinicu te podatke o vrstama drveća, sortimentnoj strukturi i obujmu.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, za šumske proizvode koji se evidentiraju po odvagama podaci iz popratnice trebaju se dostaviti Savjetodavnoj službi po primitku odgovarajućih podataka.

(5) Šumoposjednik je dužan licenciranom izvođaču prilikom izdavanja popratnice za drvo predočiti doznačnu knjižicu ili Rješenje o izvršenoj doznaci te popratnice ukoliko se otprema drvnih sortimenata ne obavlja jednokratno.

Članak 24.

(1) Za izrađene i propisno obilježene drvne sortimente i ostale šumske proizvode za koje je već izdana popratnica može se naknadno izdati nova. Novu popratnicu izdaje ovlašteni inženjer potvrđujući sljedivost, sukladno EUTR direktivi.

(2) Rok važenja popratnice za drvne sortimente i ostale šumske proizvode je 24 sata.

IV. ŠUMSKI RED

Članak 25.

(1) Pod šumskim redom razumijevaju se postupci koji se obavljaju u sječini, radi osiguranja redovnog gospodarenja šumom, a posebno radi njenoga uzgajanja, zaštite od požara, biljnih bolesti i štetočina, kao i svih općekorisnih funkcija šuma te očuvanja bioraznolikosti.

(2) Šumski red dužne su uspostaviti i održavati pravne osobe koje gospodare odnosno upravljaju šumama u državnom vlasništvu, a za šume šumoposjednika šumoposjednici, u pravilu istovremeno s radovima pridobivanja drva a najkasnije u roku 3 mjeseca po završetku navedenih radova.

Članak 26.

(1) U sastojinama koje su predviđene za sječe (glavni i prethodni prihod), prije početka sječe moraju se odrediti i obilježiti trase izvoznih putova i njihova širina.

(2) Visina panjeva u sastojinama nakon sjeće i izrade u nizinskim predjelima ne smije prelaziti jednu četvrtinu prsnog promjera odnosno jednu trećinu prsnog promjera na nagnutim terenima.

(3) Za izrađene drvne sortimente koji se ne stavljuju odmah u promet izvan šume, određuju se mjesta uskladištenja (pomoćna stovarišta).

Članak 27.

Vrijeme sječe, izrade, izvoza, iznošenja i privlačenja (pridobivanje drva) određuje se šumskogospodarskim planovima, a utvrđuje se kako slijedi:

a) u jednodobnim sastojinama u kojima se obavljaju oplodne sječe (pripremni, naplodni, naknadni i dovršni sijek), zabranjena je sječa, izrada i izvoz iz sječine za vrijeme trajanja vegetacije, u pravilu od 01. travnja do 30. rujna, osim u sastojinama izloženim poplavama većih razmjera kada se isti radovi mogu obavljati najranije dva mjeseca nakon početka vegetacije;

b) u raznodbavnim sastojinama i jednodobnim sastojinama u kojima se obavlja sječa prethodnog prihoda, zabranjeno je obaranje stabala u prva dva mjeseca od početka vegetacije;

c) u jednodobnim i prebornim sastojinama gdje su predviđeni šumskouzgojni radovi njege, sječa se obavlja, u pravilu, za vrijeme trajanja vegetacije;

d) u prebornim sastojinama vrijeme sječe ovisi o vrsti drveća, nadmorskoj visini i klimatskim uvjetima svake gospodarske jedinice;

e) u panjačama za koje se smjernicama gospodarenja i dalje određuje gospodarenje kao panjačama, sječa se obavlja isključivo za vrijeme mirovanja vegetacije;

f) resurekcijska sječa obavlja se samo za vrijeme mirovanja vegetacije;

g) u kulturama i plantažama sječa se može obavljati tijekom cijele godine.

Članak 28.

(1) Pridobivanje drvnih sortimenata iz sjećine obavlja se na način da se postigne maksimalna zaštita pomlatka te zaštita preostalih, stajećih stabala u sjećini.

(2) Kad se prilikom pridobivanja drva ne izrađuju manje vrijedni sortimenti iz krošnje oborenog stabla, obavezno je grane potpuno okresati i rasporediti prema odredbi stavka 1. ovoga članka.

(3) Poslije prorjednih sječa, u sastojini ne smiju ostati suha, polusuha i jače oštećena dubeća stabla, osim ako je to predviđeno šumskogospodarskim planovima radi zaštite biološke raznolikosti, odnosno očuvanja ekosustava.

Članak 29.

(1) Na oštećenom pomlatku nakon pridobivanja drvnih sortimenata, obavezno se iste godine obavlja čepiranje stabalaca.

(2) Čepiranje stabalaca obavlja se za vrijeme mirovanja vegetacije.

Članak 30.

Prosjekе, izvozni putovi, mostovi, propusti, šumske ceste, odvodni kanali, izvori pitke vode i zaštitne ograde za sprečavanje šteta od divljači moraju se sanirati najkasnije u roku šest mjeseci od obavljenе sječe, izrade odnosno izvoza drvnih sortimenata.

Članak 31.

(1) Radi sprječavanja razvoja potkornjaka kod četinjača, izrađeni drveni sortimenti poslije obavljenе sječe, koji se nalaze u sjećini odnosno pomoćnom stovarištu u razdoblju od 25. veljače do 1. rujna, mogu se okorati ili tretirati dozvoljenim zaštitnim sredstvima. Tretiranje zaštitnim sredstvima obavlja se prije razvoja potkornjaka.

(2) Grane, neiskorišteni dijelovi posječenih stabala i oguljena kora od izrađenih drvnih sortimenata i panjeva moraju se složiti tako da ne smetaju razvoju pomlatka.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

(1) Žigove propisane Pravilnikom o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu (»Narodne novine«, broj 116/2006., 74/2007., 55/2009. i 25/2011.) Trgovačko društvo može koristiti najduže 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(2) Postupak izrade, označavanja i zaduživanja žigova Komora će urediti internim aktom u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 33.

Obrasce Popratnica za drvo i Popratnica za ostale šumske proizvode propisane Pravilnikom o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu (»Narodne novine«, broj 116/2006., 74/2007., 55/2009. i 25/2011.) Trgovačko društvo može koristiti najduže 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 34.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o doznaci stabala, žigosanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu (»Narodne novine«, broj 116/2006., 74/2007., 55/2009. i 25/2011.).

Članak 35.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 321-01/13-01/397

Urbroj: 525-11/1056-15-8

Zagreb, 15. siječnja 2015.

PRILOG 1. – PRILOG 6.